

LYS PÅ: Lektion 1

CYKELLYGTER

Denne lektion har fokus på, hvordan lygter og reflekser giver synlighed i trafikken. Klassen bliver klogere på, hvilke regler der gælder for cyklister og gående, hvad angår lygter og reflekser. Eleverne laver plakater med gode råd til brug af lygter og reflekser.

Praktisk

- **Fag:** Særligt relevant for dansk, færdselslære og understøttende undervisning
- **Varighed:** 1 lektion (ca. 45 min.)
- **Forberedelse:**
 - Gør videoen klar til visning.
 - Print lav-selv-plakater.
 - Print evt. hjælpeark til underviser med regler om lygter og reflekser.

Det øver I

- Forståelsen af, hvorfor det er vigtigt at bruge lygter og reflekser i trafikken.
- Kendskab til, hvordan man bruger lygter og reflekser i trafikken, og de forskellige måder, man kan være synlig på: lygter, reflekser og farver.
- Kendskab til reglerne for brug af lygter og reflekser for cyklister og gående.

Det skal I bruge

- Video om Kaninen og Bjørnen
- Hjælpeark til underviser med regler for lys og lygter
- Skabelon-plakat til tre gode råd om at blive set i trafikken (kan printes i A3 eller A4)



SÅDAN KØRER DU LEKTIONEN

1. Se video (5 min.):

Start lektionen med at vise videoen om Kaninen og Bjørnen, som har problemer med at gøre sig tilstrækkeligt synlige i trafikken.

2. Tal om video (10 min.):

Forslag til samtalestartere:

- Hvad gik galt? Hvad kunne Kaninen og Bjørnen ellers have gjort i situationen?
- Kan man bare bruge, hvad man lige har ved hånden, hvis man har glemt sine lygter?
- Hvor mange af jer har prøvet at køre uden lygter? Og hvordan føltes det?
- Hvorfor er det svært at huske sine lygter? Hvad kan man gøre for at huske dem?
- Hvorfor skal man egentligt køre med lygter?
- Hvornår skal man egentligt køre med lygter?
- Hvad ved I om reglerne for at have lys på?
- Føler I jer mere sikre i trafikken, når I har lys på?

3. Fortæl om de faktiske regler (5 min.).

Brug hjælpeark til underviseren.

4. Lav selv plakat (25 min.):

Del skabelon-plakaten ud til eleverne. Vurder, om opgaven løses bedst i makkerpar eller enkeltvis.

- 10 min.: Bestem og skriv de tre bedste råd på plakaten om synlighed i trafikken.
- 10 min.: Dekorér plakaten med tegninger til de tre gode råd.
- 5 min.: Evaluér rådene mundtligt. Hver gruppe læser deres allerbedste råd højt.

5. Ros eleverne for deres arbejde som eksperter i at blive set.

- Hæng plakaterne op i klassen.



REGLER OM BRUG AF LYGTER OG REFLEKSER PÅ CYKLEN

Lygter

- Din cykel skal have mindst én forlygte (hvidt/gult lys) og én baglygte (rødt lys).
- Lygterne skal kunne ses på mindst 300 meters afstand.
- Lygtetændingstid: Lygterne skal være tændt fra solnedgang til solopgang og i dårligt vejr.

Reflekser

- Reflekser hjælper bilister med at se dig, især når deres lys rammer din cykel.
- Du skal have en rød refleks bagpå din cykel, en hvid refleks foran, og gule reflekser på siderne af hjulene eller en hvid reflekskant i fælgen på hjulene.
- Pedalerne skal også have gule reflekser, så de kan ses, når du cykler.

Hvor skal lygterne sidde?

- Lygterne skal sidde fast på cyklen, ikke på dig.
- Forlygten skal lyse fremad, og baglygten skal lyse bagud.
- Lygterne må ikke blænde andre, så sørg for, at de peger lidt nedad.

Må lygterne blinke?

- Forlygten må blinke, hvis den lyser hvidt, men ikke hvis den lyser gult. Hvis den blinker, skal den blinke med mindst 120 blink i minuttet.
- Baglygten kan blinke, men den skal også blinke mindst 120 blink i minuttet.

Ekstra reflekser

- Du kan også sætte ekstra reflekser på din cykel, tøj eller taske for at blive endnu mere synlig.



Kilde: <https://www.cyklistforbundet.dk/alt-om-cykling/guides/den-store-lygteguide>

LYS
PA



LYS PÅ: Lektion 2

CYKELTJEK



Kaninen og Bjørnen får en løftet pegefinger af ordensmagten, som guider dem til at få styr på deres cykler. Eleverne arbejder praktisk og undersøger, hvilket udstyr der er på en cykel, hvorfor det skal være der, og hvad der mangler.

I grupper gennemgår eleverne et cykeltjek.

Praktisk

- **Fag:** Særligt relevant for dansk, færdselslære og understøttende undervisning
- **Varighed:** 1-2 lektioner (45-90 min.)
- **Forberedelse:**
 - Gør videoen klar til visning
 - Print elevprint med cykeltjek
 - Print hjælpeark til underviseren med regler
 - Skriv i god tid ud til elever og forældre, at cyklen skal med i skole denne dag
 - Husk praktisk udstøj til aktiviteten.
- **Tip:** Hvis vejret er dårligt, kan cykeltjekket løses indendørs ved at køre en eller et par cykler ind i klasselokalet.

Det øver I

- Kendskab til, hvilket udstyr en cykel skal have, før den er lovlig.
- Forståelse af, hvorfor delene på cyklen skal være der, før den er lovlig (færdselslære).
- Tjek af egen cykel og kompetencer til at øge egen sikkerhed i trafikken.
- Samarbejde i par eller små grupper.

Det skal I bruge

- Video med Kaninen og Bjørnen.
- Hjælpeark til underviser om cyklens udstyr
- Cykeltjek-print. Efter lektionen kan printet tages med hjem til forældrene, som kan hjælpe med at udbedre eventuelle mangler på cyklen.



SÅDAN KØRER DU LEKTIONEN

1. Se video (5 min.):

Start lektionen med at vise videoen med Kaninen og Bjørnen, som ikke helt har styr på, hvad der skal være på en cykel, før den er lovlig.

2. Tal om video i plenum (10 min.):

Hvad kunne være smart for Kaninen og Bjørnen at få styr på? Er der noget, der er vigtigere end andet?

3. Gå udenfor (10 min.):

Kom i tøjet, medbring hjælpearke til underviser og cykeltjek-print. Eleverne medbringer blyant til løsning af opgaven udendørs. Gå udenfor.

4. Gennemfør et cykeltjek i fællesskab (15 min.):

Gennemgå først en eller to cykler i fællesskab med støtte fra hjælpearke og elevprintet. Hjælp eleverne med at forklare, hvad der skal være på en cykel og hvorfor.

Hav fokus på dialog under cykeltjekket, stil spørgsmål til eleverne og lad dem forestille sig, hvad der ville ske, hvis de forskellige lovpligtige dele ikke var der eller ikke fungerede.

5. Gennemfør cykeltjek i elevgrupper (25 min.):

Uddel elevprint og del eleverne op i mindre grupper efter, hvor mange der har cykler med i skole. Lad eleverne hjælpe hinanden med at tjekke cyklerne i grupper. Hvert cykeltjek-print er personligt. Hvis, eleven ikke har sin cykel med, kan man tage cykeltjek-printet med hjem og gennemgå sin cykel sammen med sine forældre.

6. Opsamling i klassen (25 min.):

Lad eleverne fortælle, hvordan cykeltjekket gik. Hvad manglede på cyklerne? Hvad skal de hjem og have hjælp af forældrene til at få fikset? Eleverne, som nu er eksperter i cykeltjek, sætter ord på, hvad de kan bruge deres nye viden til.



Hjælpeark til underviseren

LOVPLIGTIGT CYKELUDSTYR



Reflekser

- **Hvid refleks foran:** Hjælper trafikanter med at se cyklen, når de kører mod den.
- **Rød refleks bagpå:** Gør cyklen synlig for trafikanter, der kommer bagfra.
- **Gule eller hvide reflekser i hjulene:** Gule reflekser skal sidde på hjulenes eger. I stedet kan man også vælge hvide reflekterende dæk- eller fælgsider. Reflekser i hjulene gør cyklen synlig fra siden, især når den bevæger sig.
- **Gule reflekser på pedalerne:** Gør cyklen synlig bagfra og forfra, især når cyklen bevæger sig.

Reflekserne på cyklen hjælper andre trafikanter med at se jer, når I cykler - både forfra, bagfra og fra siden.



Bremser

- **Forbremse:** Er altid en håndbremse. Selve bremsen sidder på cyklens forhjul og er den mest effektive bremse. Den er vigtig, fordi den bremser hurtigt og effektivt. OBS: Hvis man bremser for hårdt kun med forbremsen, kan forhjulet blokere, og man risikerer at vælte.
- **Bagbremse:** Kan enten være en håndbremse eller en fodbremse. Bagbremsen sidder på baghjulet og giver stabil bremsning. Den er ikke nær så kraftig som forbremsen, men er nemmere at kontrollere. OBS: Hvis man kun bruger bagbremsen, tager det længere tid at stoppe.

To uafhængige bremsesystemer sikrer, at cyklen altid kan stoppe. Det kan være to håndbremser eller en håndbremse og en fodbremse. Ved at bruge begge bremser samtidig bremser man hurtigt og sikkert – det giver bedst kontrol over cyklen.

Hjælpeark til underviseren

LOVPLIGTIGT CYKELUDSTYR

• FORTSAT

Cykellygter

- **Forlygte med hvidt eller gulligt lys:** Gør cyklen synlig forfra i mørke eller dårligt vejr.
- **Baglygte med rødt lys:** Gør cyklen synlig bagfra i mørke eller dårligt vejr.

Lygterne skal kunne ses på mindst 300 meters afstand, så cyklen er synlig på lang afstand. Lygterne må gerne blinke, men skal i så fald blinke mindst 120 gange i minuttet.

Kilde: cyklistforbundet.dk/lygteguide

Cykeltjekvideo: Se den på cyklistforbundet.dk/cykeltjek

Cykellås

- **Lås:** Forhindrer tyveri af cyklen, når den er parkeret.

I Danmark står det i færdselsloven, at man skal låse sin cykel, når man parkerer den. Det kan forhindre, at cyklen bliver stjålet.

Ringeklokke

- **Ringeklokke:** Gør det muligt for cyklisten at advare fodgængere og andre cyklister.

Det er vigtigt at kunne give lyd, så andre ved, at I kommer.



LYS PÅ: Lektion 3

KAN DU REGNE MED DINE LYGTER?

I denne lektion undersøger klassen, hvor længe en cykellygte kan lyse, og hvor mange gange den kan blinke. Eleverne arbejder med forskellige regnestykker og regner bl.a. på, om cykellygten er ved at løbe tør for strøm. Målet med lektionen er, at eleverne får en forståelse af, at det er vigtigt at tjekke sine lygter.

Praktisk

- **Fag:** Særligt relevant for matematik, færdselslære og understøttende undervisning
- **Varighed:** 1 lektion (45 min.)
- **Forberedelse:**
 - Gør videoen klar til visning.
 - Forbered tavleoplæg med matematiske problemstillinger (se matematikstykker på elevarket). Du kan selv vælge, hvilke opgaver du præsenterer på tavlen.
 - Print elevopgaver.
 - Print hjælpeark til underviser, med de rigtige svar.

Det øver I

- Regning med tid og gentagelser.
- Forståelsen og betydningen af synlighed i trafikken.
- Brugen af matematik til at løse problemer, man møder i hverdagen.

Det skal I bruge

- Video om Kaninen og Bjørnen.
- Hjælpearke til underviser
- Elevprint

SÅDAN KØRER DU LEKTIONEN

1. Se video (5 min.):

Start lektionen med at se videoen med Bjørnen og Kaninen, der har svært ved at finde ud af, hvor længe deres cykellygter vil holde og hvor mange gange de blinker.

2. Samtale om filmen (10 min.):

- Hvad skete der i filmen?
- Hvordan kunne de have fundet ud af, hvor længe cykellygterne ville holde?
- Hvad kan man selv gøre for at undgå, at ens cykellygter løber tør for strøm?

3. Regn med Kaninen og Bjørnens lygter

(25 min.):

Eleverne skal enkeltvis eller i makkerpar regne med udgangspunkt i Kaninen og Bjørnens udfordringer. Brug elevprint.

4. Opsamling (5 min.)



Hjælpeark til underviseren

SVAR TIL OPGAVER

Kan du regne med dine lygter?

1. Bjørnen har to lygter. Forlygten kan lyse i 30 minutter, og baglygten i 20 minutter. Han tænder for dem begge to på samme tid.

- Hvilken lygte går først ud? **Baglygten**
- Hvor mange minutter går den ud før den anden? **10 minutter**

2. Kaninen har en genopladelig lygte, som kan lyse i en time, når den er fuldt opladet. Kaninen cykler to ture på 20 minutter hver. Er der nok strøm tilbage til at køre en tredje tur på 25 minutter?

Nej, $20+20+25 = 65$ minutter, som er mere end en time.

3. Kaninen cykler en tur på 15 minutter hver dag i 4 dage. Hans lygte kan lyse i 60 minutter. Er der strøm nok til alle 4 ture?

Ja, $15 \text{ minutter} \times 4 = 60 \text{ minutter}$. Hvis Kaninen husker at slukke sin lygte efter hver tur.

4. Bjørnen har en gammel lygte. Den kan lyse i 25 minutter. Han køber en ny, som kan lyse 10 minutter længere. Hvor længe kan den nye lygte lyse?

$25 \text{ minutter} + 10 \text{ minutter} = 35 \text{ minutter}$.

5. Kaninen tænder sin lygte klokken 17.15. Lygten kan lyse i 45 minutter. Hvad er klokken, når lygten slukker?

Klokken er 18.00.

6. Bjørnen vil cykle en tur hen til sin ven Enhjørningen. Det tager 35 minutter at cykle derhen og 35 minutter at cykle hjem. Dens lygter kan lyse i 90 minutter. Kan lygterne lyse hele turen?

Ja. Der vil være batteri til 20 minutter yderligere. $90-35-35=20$ minutter.



Hjælpeark til underviseren

SVAR TIL OPGAVER

• FORTSAT

Hvor mange gange blinker lygten?

1. Bjørnens cykellygte blinker 60 gange i minuttet. Hvor mange gange blinker den på 2 minutter?
 $60 \times 2 = 120$ gange (Den er altså ikke lovlig, da den skal kunne blinke 120 gange i minuttet).

2. Kaninen har en lygte, der blinker 50 gange i minuttet. Kaninen vil gerne vide, hvor lang tid det tager, før den har blinket 300 gange.
 $300 : 50 = 6$ minutter. (Kaninen har heller ikke en lovlig lygte!)

3. Kaninen har en lygte, der blinker 100 gange i minuttet. Kaninen keder sig og beslutter at tælle blinkene. Kaninen tæller til 500. Hvor længe har lygten været tændt?
 $500 : 100 = 5$ minutter.

4. Bjørnens lygte blinker én gang hvert 2. sekund. Hvor mange gange blinker den på 1 minut?
 $60 : 2 = 30$ gange.

5. Bjørnens lygte virker ikke så godt, og blinker kun 75 gange hvert minut. Hvor mange minutter er der gået, før den har blinket 300 gange?
 $300 : 75 = 4$ minutter.

6. Kaninen har en håndgrill, der blinker 40 gange hvert minut. Hvor mange gange vil håndgrillen blinke på 5 minutter?
 $40 \times 5 = 200$ gange.



ELEVOPGAVE – DEL 1

Kaninens regnemaskine er helt færdig. Bjørnen og Kaninen skal have din hjælp til at finde svar på, hvordan det lige er med deres lygter, håndgrillen og hvad de ellers har på cyklerne, for at være synlige i trafikken.

Kan du regne med dine lygter?

1. Bjørnen har to lygter. Forlygten kan lyse i 30 minutter, og baglygten i 20 minutter. Han tænder for dem begge to på samme tid.
 - a. Hvilken lygte går først ud?
 - b. Hvor mange minutter går den ud før den anden?
2. Kaninen har en genopladelig lygte, som kan lyse i en time, når den er fuldt opladet. Kaninen cykler to ture på 20 minutter hver. Er der nok strøm tilbage til at køre en tredje tur på 25 minutter?
3. Kaninen cykler en tur på 15 minutter hver dag i 4 dage. Hans lygte kan lyse i 60 minutter. Er der strøm nok til alle 4 ture?

4. Bjørnen har en gammel lygte. Den kan lyse i 25 minutter. Han køber en ny, som kan lyse 10 minutter længere. Hvor længe kan den nye lygte lyse?
5. Kaninen tænder sin lygte klokken 17.15. Lygten kan lyse i 45 minutter. Hvad er klokken, når lygten slukker?
6. Bjørnen vil cykle en tur hen til sin ven Enhjørningen. Det tager 35 minutter at cykle derhen og 35 minutter at cykle hjem. Dens lygter kan lyse i 90 minutter. Kan lygterne lyse hele turen?



ELEVOPGAVE – DEL 2

Hvor mange gange blinker lygten?

1. Bjørnens cykellygte blinker 60 gange i minuttet. Hvor mange gange blinker den på 2 minutter?

2. Kaninen har en lygte, der blinker 50 gange i minuttet. Kaninen vil gerne vide, hvor lang tid det tager, før den har blinket 300 gange.

3. Kaninen har en lygte, der blinker 100 gange i minuttet. Kaninen keder sig og beslutter at tælle blinkene. Kaninen tæller til 500. Hvor længe har lygten været tændt?

4. Bjørnens lygte blinker én gang hvert 2. sekund. Hvor mange gange blinker den på 1 minut?

5. Bjørnens lygte virker ikke så godt, og blinker kun 75 gange hvert minut. Hvor mange minutter er der gået, før den har blinket 300 gange?

6. Kaninen har en håndgrill, der blinker 40 gange hvert minut. Hvor mange gange vil håndgrillen blinke på 5 minutter?



LYS PÅ: Lektion 4

HVEM KAN SE HVAD?

I denne lektion lærer eleverne om forskellige trafikanter, og hvordan de placeres i forhold til hinanden i et trafikhierarki. Klassen går på trafiksafari i nærmeste lyskryds/rundkørsel/større vejkryds/etc., lærer navne på trafikanter og køretøjer, og udpeger farlige steder. Hjemme i klassen bliver eleverne også klogere på blinde vinkler.

Praktisk

- **Fag:** Særligt relevant for dansk, færdselslære og understøttende undervisning
- **Varighed:** 2 lektioner (90 min.)
- **Forberedelse:**
 - Forbered ruten til nærmeste lyskryds (eller lign.).
 - Informer forældre om gåturen i trafikken.
 - Overvej brug af reflekseveste til eleverne under turen.
 - Print hjælpeark til underviser.
 - Gør videoen klar til afspilning i klassen.

Det øver I

- Forståelse for egen sikkerhed, bl.a. ved at opnå viden om, hvor fodgængere og cyklister er placeret i trafikhierarkiet.
- Kendskab til andre trafikanter, deres plads i trafikken og indblik i andre trafikanters udsyn.

Det skal I bruge

- Video om Kaninen og Bjørnen
- Papir og blyant til elever
- Hjælpeark til underviseren om trafikhierarki
- En tavle i klassen til opsamling



SÅDAN KØRER DU LEKTIONEN

1. Se video (5 min.):

Start lektionen med at vise videoen med Kaninen og Bjørnen, som finder ud af, at der er forskel på trafikanter, og Kaninen bliver klogere på, hvem der kan se hvad i trafikken.

2. Klassediskussion (10 min.):

Tal om, hvad I har set i filmen.

- Hvorfor har Kaninen problemer med at se de andre trafikanter i VR-bilist-simulatoren?
- Hvad skulle være anderledes i videoen, hvis Kaninen og Bjørnen havde været i et rigtigt vejkryds?
- Har nogle af jer prøvet at råbe og skribe på bagsædet af bilen? Hvordan reagerede jeres forældre?
- Har nogle af jer oplevet at se noget i trafikken, som jeres forældre ikke opdagede?

3. Trafiksafari (30-35 min.):

Forbered eleverne på, at I skal gå en kort tur til nærmeste lyskryds (eller lign.) for at se på og tale om forskellige trafikanter. Eleverne medbringer papir og blyant. I går til det nærmeste vejkryds. Stil jer samlet på en god og sikker observationsplads.

Elevopgave: Eleverne skriver de køretøjer ned, de får øje på, og overvejer, hvem af trafikanterne, der er mest udsat for fare, og hvor i krydset de farlige steder og situationer kan opstå.

4. Trafikhierarki øvelse (20 min.):

Tilbage i klassen laver I fælles en liste på tavlen over de forskellige typer af trafikanter, I har set. Tilføj dem, der eksisterer herudover (brug hjælpepark til underviseren).

- Forklar eleverne, at der findes bløde og hårde trafikanter.
- Bed eleverne diskutere i makkerpar, hvem der er bløde, og hvem der er hårde.
- Saml op i klassen.

SÅDAN KØRER DU LEKTIONEN

• FORTSAT



- Forklar, at man kan lave et trafikhierarki, som går fra de blødeste til de hårdeste trafikanter.
- Lav hierarkiet i fællesskab på tavlen, hvor eleverne kan byde ind.
- Sammenlign jeres liste med listen fra hjælpeark til underviser.
- Lad det være oplæg til drøftelse af, hvad forskellen er på bløde og hårde trafikanter, og hvordan fodgængere og cyklister kan gøre sig mere synlige for andre trafikanter.

6. Opsamling i klassen (10 min.):

Til slut sætter I fælles ord på, hvordan trafikhierarkiet fungerer, hvorfor køretøjerne er placeret, hvor de er, og som afrunding på legen, hvorfor cyklister og fodgængere bør være opmærksomme på deres placering ift. andre trafikanter.

5. Blinde vinkler (10 min)

I denne øvelse skal eleverne arbejde med lastbilens blinde vinkler, og sammen skal I tale om, hvor man som blød trafikant placerer sig bedst i trafikken, når man er i nærheden af fx en lastbil.

- Del elevarket ud.
- Lad eleverne klippe Bjørnen og Kaninen af og lad dem løse opgaven
- Tavleopsamling: tegn en lastbil på tavlen og bed eleverne sætte kryds der, hvor de har placeret Bjørnen og Kaninen.
- Benyt hjælpeark til underviser til at tegne lastbilens blinde vinkler ind.
- Tag en snak om hvor mange krydser på tavlen der er i fare, og hvilke der er godt placeret i forhold til chaufførens udsyn.

Hjælpeark til underviseren

TRAFIKHIERARKI

Hvad er en trafikant?

Trafikant er et fælles navn for alle dem, man kan møde i trafikken. En bil og en bus er eksempler på to typer trafikanter. Vi er også en trafikant, når vi cykler eller går i trafikken.

Hårde og bløde trafikanter

I trafikken taler man om bløde og hårde trafikanter. De blødeste trafikanter er fodgængere. De hårdeste er de store og tunge lastbiler. Alle andre trafikanter ligger der imellem.

Man deler trafikanter ind sådan, fordi alle har pligt til at tage hensyn til blødere trafikanter. Når vi cykler, skal vi for eksempel tage hensyn til fodgængerne, mens bilerne skal tage hensyn til cyklister og fodgængerne.

Overordnet skal alle typer trafikanter dog tage hensyn til hinanden.

Trafikhierarki

Alle trafikanter kan placeres i et såkaldt trafikhierarki. Jo tungere, og dermed hårdere, en trafikant er, desto højere oppe i hierarkiet befinder trafikanten sig.

Det er vigtigt for elever at forstå trafikhierarkiet. Som cyklist, og dermed blød trafikant, befinder man sig ret langt nede i hierarkiet, og som barn måske endda allernederst.

Ved at lære om bløde og hårde trafikanters placering i trafikhierarkiet lærer eleverne at kunne passe på sig selv.

Trafikhierarki-øvelse

I selve opgaven kan placeringen af de forskellige typer trafikanter godt diskuteres. Er en tom varebil måske mindre farlig end en stor bil læsset med folk og varer?

Derfor er det også helt fint, hvis elevernes placering ikke er helt magen til hierarkiet på næste side. Det er bare vigtigt, at de får en forståelse af, hvor bløde og udsatte trafikanter de selv er.



Hjælpeark til underviseren

TRAFIKHIEARKI

• FORTSAT

Vejledende facitliste

1. Lastbil
2. Bus
3. Varebil
4. Stor bil og elbil
5. Lille bil
6. Motorcykel
7. Scooter/knallert
8. Elcykel
9. Ladcykel
10. El-løbehjul
11. Cykel
12. Løbehjul/Skateboard*
13. Fodgænger

*Når man kører på løbehjul eller skateboard uden el, skal man følge de samme regler som fodgængere. Det betyder, at man skal køre på fortovet.



Hjælpeark til underviseren

Blinde vinkler

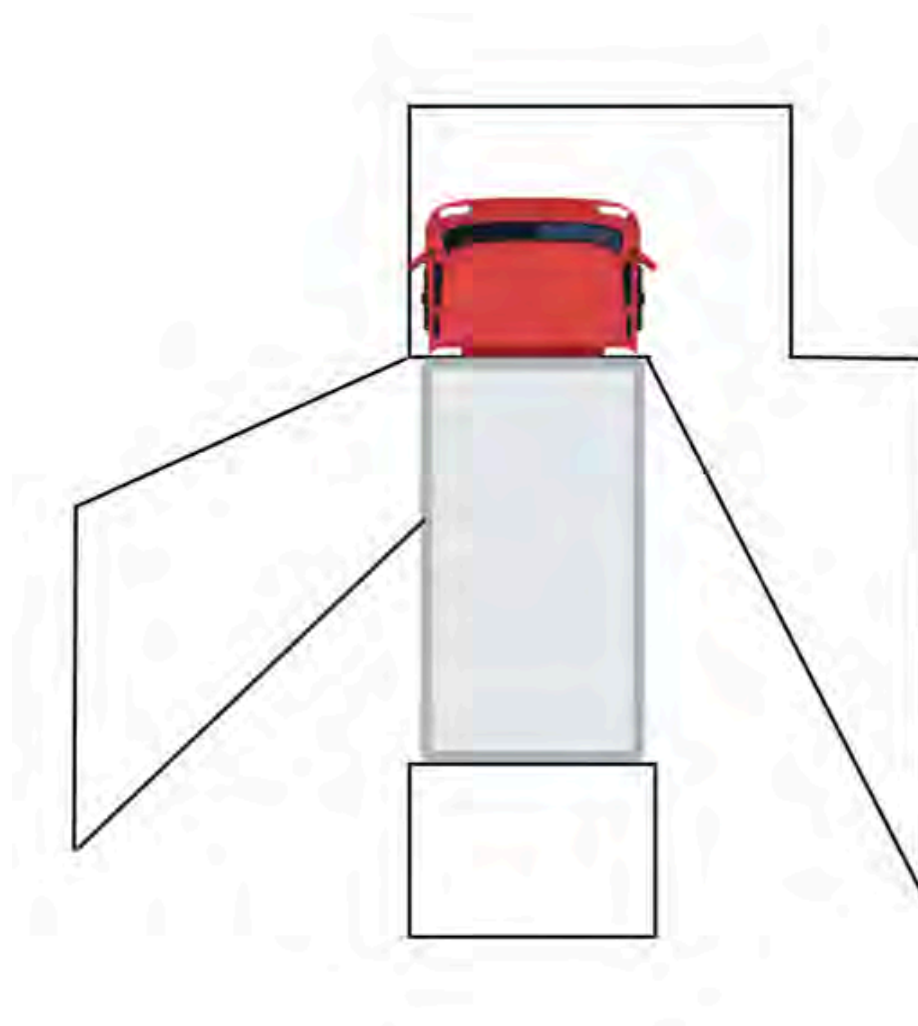
Mange børn tror, at hvis de kan se chaufføren, så kan chaufføren også se dem. Det er ikke altid tilfældet. Lastbiler har store områder omkring køretøjet, hvor personer kan være skjult for chaufførens udsyn.

Tegningen her er vejledende, og ny teknologi med kameraer kan i nogle tilfælde hjælpe chaufføren med udsynet.

Det er bedst at placere sig udenfor de optegnede felter.

Denne video illustrerer hvor svært en chauffør kan have ved at se alt i sine omgivelser:

www.youtube.com/watch?v=c9ua4BrpRrs



ELEVOPGAVE – KAN LASTBILCHAUFFØREN SE DIG?

Lastbiler har blinde vinkler, altså steder, hvor det er svært for chaufføren at se sine omgivelser.

Klip Bjørnen og Kaninen ud som fodgænger og/eller cyklist, og placer dem, de steder, hvor du tror, at det er bedst at placere sig, for at blive set af chaufføren.



LYS PÅ: Lektion 5

REFLEKSER

I denne lektion arbejder eleverne med, hvorfor reflekser er vigtige, hvor de skal sidde og hvordan man bliver synlig i trafikken. I klassen taler I om, hvordan reflekser virker og tjekker overtøj, fodtøj, hjelme og tasker for reflekser. Inspireret af filmen laver eleverne deres egen slutning på historien om Manden med leen.

Praktisk

- **Fag:** Særligt relevant for dansk, færdselslære og understøttende undervisning
- **Varighed:** 2 lektioner (90 min.)
- **Forberedelse:**
 - Gør videoen med Kaninen og Bjørnen klar til visning.
 - Sørg for blankt papir til eleverne.

Det øver I

- Forståelsen af, hvorfor reflekser er vigtige i trafikken og hvor reflekser skal placeres for at være synlige.
- Refleksion over farver/materialer, der kan hjælpe til bedre synlighed i trafikken.
- Mundtlig og skriftlig fremstilling og samarbejde.

Det skal I bruge

- Video om Kaninen og Bjørnen.
- Blankt papir / elevernes egne kladdehæfter.
- Evt. lygte.

SÅDAN KØRER DU LEKTIONEN

1. Se video (5 min.):

Start lektionen med at vise videoen om Bjørnen og Kaninen, der møder Manden med leen, som ikke tager chancer, når han bevæger sig ud i trafikken.

2. Tal sammen om, hvad der skete i filmen, og udvid det til en generel snak om reflekser (10 min):

- Hvorfor har Manden med leen reflekser på tøjet?
- Kan I komme i tanke om folk, der har reflekser på deres arbejdstøj? Hvorfor har de det?
- Hvad betyder det, at noget "reflekterer"?
- Hvilke farver og materialer er mest synlige i trafikken?

3. Tjek garderoben (15 min.):

Eleverne tjekker deres sko/støvler, tasker, overtøj og cykelhelme for reflekser. Eleverne noterer deres observationer på papir.

4. Opsamling i klassen (10 min):

- Hvor kunne eleverne finde reflekser på sko, tøj og hjelm?
- Hvor sad reflekserne? Og er der en grund til, at de er placeret, hvor de er?

- Hvilke farver har deres overtøj?
- Hvilket overtøj er nemmest at se i trafikken?

Til slut kan underviseren prøve at lyse på reflekserne. Få eleverne til at fortælle, hvad der sker.

5. En ny slutning på filmen Manden med leen (30 min):

Eleverne skal lave en ny slutning på filmen, I så i starten af lektionen:

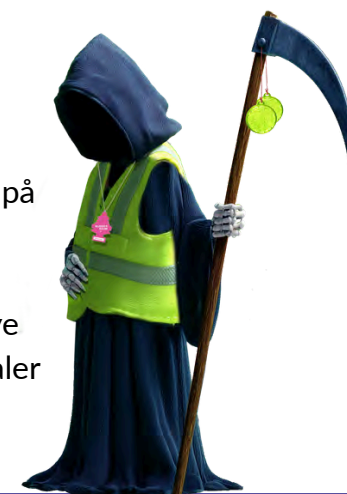
Hvad kunne der ellers være sket, efter Manden med leen dukkede op på Sortepersvej 13?

Opgaven løses individuelt eller i makkerpar.

6. Opsamling i klassen (20 min):

De elever, der har lyst, læser deres nye slutning på historien højt.

Tal desuden om, hvordan man kan bruge den nye viden om reflekser og lyse/neonfarvede materialer i hverdagen.



LYS PÅ: Lektion 6

BRUG DINE SANSER

I denne lektion arbejder klassen med, hvordan de bruger deres sanser til at forstå, hvilke trafikanter, de kan møde i trafikken. Eleverne bruger deres høresans til at gætte trafikanter, når de quizzer i trafiklyde. Sammen med øvelsen, "Gæt en trafikant", giver det basis for dialog om brug af sanser og opmærksomhed i trafikken.

Praktisk

- **Fag:** Særligt relevant for dansk, færdselslære og understøttende undervisning
- **Varighed:** 1 lektion (45 min.)
- **Forberedelse:**
 - Gør videoen med Bjørnen og Kaninen klar.
 - Gør lydfilen klar (findes på lektion 6 i underviserportalen: www.lyspaa.dk/til-laerere/undervisningsunivers/6-brug-dine-sanser).
 - Print de to elevprint og de to hjælpeark til underviser.

Det øver I

- Bearbejdning af sanseindtryk i trafikken.
- Genkendelse af trafikanter ud fra lyd og bevægelse.
- Trafiksikkerhed og opmærksomhed på, hvordan man bedst færdes sikkert i trafikken.

Det skal I bruge

- Video: Bjørnen og Kaninen vender ryggen til trafikken.
- Lydfil: Trafiklydsquiz.
- Elevprint med lydquiz og elevprint med "Gæt en trafikant"-øvelse.
- Hjælpeark til underviser med rigtige svar.



SÅDAN KØRER DU LEKTIONEN

1. Se video (5 min.):

Vis videoen om Bjørnen og Kaninen, der med ryggen til trafikken forsøger at gætte, hvilken type trafikanter, der kører forbi.

2. Tal sammen i klassen (5-10 min.):

- Hvad sker der i videoen?
- Hvilke trafikanter kan vi møde i trafikken? Hvordan lyder de?
- Hvad skal vi passe på, når vores udsyn i trafikken er begrænset?
- Hvordan påvirker brug af høretelefoner og lytten til musik vores opmærksomhed i trafikken?

3. Trafiklydsquiz (15 min.):

Eleverne skal gætte trafikanter ved at bruge deres høresans. Gør lydfilen klar til afspilning (lektion 6 i underviserportalen). Orienter eleverne om, at ringeklokke-lyden er den lyd, der indikerer skift til ny lyd.

- Udlever elevprintet med afkrydsningsfelter.
- Afspil lydfilen (5 minutter) og gennemfør quizen.
- Gennemgå de rigtige svar (se hjælpeark til underviser).
- Tal sammen om, hvorfor det er vigtigt at bruge sin høresans i trafikken og kende forskel på de forskellige trafikanters lyde.

4. Gæt en trafikant – to og to (10 min.):

Eleverne læser på skift et udsagn højt. Derefter skal de i fællesskab gætte på, hvilken trafikant, der er tale om. Når eleverne har været alle udsagn igennem, gennemgår I dem fælles i klassen, hvor underviseren giver de rigtige svar. Se elevprint og hjælpeark til underviser.

5. Fælles opsamling i klassen (5 min.):

- Hvilke trafikanter giver mest lyd?
- Hvilke trafikanter bevæger sig hurtigt?
- Hvilke trafikanter bevæger sig langsomt?
- Hvorfor er det vigtigt at bruge sin høresans i trafikken?

LYDQUIZ

Gør lydfilen klar til afspilning. Den første lyd (ringeklokken) er lydskifte.

De rigtige svar er her markeret med gult. Det er ikke tilfældet på elevprintet.

Lyd	A	B	C
1	Plæneklipper	Ambulance	Kaninen
2	Bus	Traktor	Bil
3	Salatfad	Elcykel	Skateboard
4	Bil	Cykel	Brandbil
5	Farfars pølsevogn	Bjørnen	Prut
6	Regnemaskine	Indkøbsvogn	Cykel
7	Bil	Lastbil	Ladcykel
8	Racercykel	Ufo	Trehjulet cykel
9	Rulleskøjter	Fodgænger	Enhjørningen
10	Motorcykel	Havegrill	Elbil
11	Skraldebil	Tog	Taxa
12	Skolebus	Børn i ladcykel	Politibil
13	Barbermaskine	Scooter	Elløbehjul
14	Tandbørstning	Løbehjul	Traktor

Hjælpeark til underviseren

GÆT EN TRAFIKANT

Rigtige svar

1. Jeg bevæger mig hurtigt og larmer meget. Jeg skal bruge meget plads, især når jeg drejer. Jeg kører på vejen og kan ikke bremse hurtig, fordi jeg er stor og tung. Hvem er jeg?

(Lastbil)

2. Jeg bevæger mig langsomt og kan være svær at se i trafikken. Hvis der er et fodgængerfelt, bruger jeg det, når jeg krydser vejen. Hvem er jeg?

(Fodgænger)

3. Jeg kan køre hurtigt, men larmer ikke ret meget. Jeg har oftest to hjul og kan nemt smutte forbi biler. Jeg er svær at se i mørke, hvis jeg ikke har lys på. Hvem er jeg?

(Cyklist)

4. Jeg stopper ofte og åbner en dør. Jeg kører på bestemte tidspunkter og fylder meget i trafikken.

Hvem er jeg?

(Bus)

5. Jeg bevæger mig hurtigt og kan finde på at overhale biler. Jeg larmer og kan køre meget stærkt. Hvem er jeg?

(Motorcykel)

6. Jeg kører ikke på benzin eller diesel. Jeg er meget stille, især når jeg kører langsomt. Det kan være svært at høre mig, men jeg kan sagtens køre lige så hurtigt som andre motorkøretøjer i trafikken. Hvem er jeg?

(Elbil)



ELEVOPGAVE

LYDQUIZ

Sæt ring om det rigtige svar.



Lyd	A	B	C
1	Plæneklipper	Ambulance	Kaninen
2	Bus	Traktor	Bil
3	Salatfad	Elcykel	Skateboard
4	Bil	Cykel	Brandbil
5	Farfars pølsevogn	Bjørnen	Prut
6	Regnemaskine	Indkøbsvogn	Cykel
7	Bil	Lastbil	Ladcykel
8	Racercykel	Ufo	Trehjulet cykel
9	Rulleskøjter	Fodgænger	Enhjørningen
10	Motorcykel	Havegrill	Elbil
11	Skraldebil	Tog	Taxa
12	Skolebus	Børn i ladcykel	Politibil
13	Barbermaskine	Scooter	Elløbehjul
14	Tandbørstning	Løbehjul	Traktor

ELEVOPGAVE

GÆT EN TRAFIKANT

1. Jeg bevæger mig hurtigt og larmer meget. Jeg skal bruge meget plads, især når jeg drejer. Jeg kører på vejen og kan ikke bremse hurtigt, fordi jeg er stor og tung. *Hvem er jeg?*

2. Jeg bevæger mig langsomt og kan være svær at se i trafikken. Hvis der er et fodgængerfelt, bruger jeg det, når jeg krydser vejen. *Hvem er jeg?*

3. Jeg kan køre hurtigt, men larmer ikke ret meget. Jeg har oftest to hjul og kan nemt smutte forbi biler. Jeg er svær at se i mørke, hvis jeg ikke har lys på. *Hvem er jeg?*

4. Jeg stopper ofte og åbner en dør. Jeg kører på bestemte tidspunkter og fylder meget i trafikken. *Hvem er jeg?*

5. Jeg bevæger mig hurtigt og kan finde på at overhale biler. Jeg larmer og kan køre meget stærkt. *Hvem er jeg?*

6. Jeg kører ikke på benzin eller diesel. Jeg er meget stille, især når jeg kører langsomt. Det kan være svært at høre mig, men jeg kan sagtens køre lige så hurtigt som andre motorkøretøjer i trafikken. *Hvem er jeg?*



LYS PÅ: Lektion 7

AFSTANDSBEDØMMELSE

I denne lektion øver eleverne sig i at afstandsbedømme. I klassen taler I om, hvorfor det er vigtigt at kunne afstandsbedømme i trafikken – både hvad angår sin egen synlighed, lygters lyselængde og timing ift. andre trafikanter. Udenfor klassen træner eleverne deres afstandsbedømmelse ved hjælp af forskellige teknikker – de bruger bl.a. egen krop som måleredskab.

Praktisk

- **Fag:** Særligt relevant for matematik, færdselslære og understøttende undervisning.
- **Varighed:** 1-2 lektioner (45-90 min.).
- **Forberedelse:**
 - Gør videoen klar til visning.
 - Medbring papir, måleværktøj og evt. lygte.

Det øver I

- Forståelse af, hvorfor det vigtigt at kunne afstandsbedømme i trafikken.
- Refleksion over, hvordan afstand og tid hænger sammen og hvordan afstand og synlighed hænger sammen.
- Kropslig erfaring af afstand.
- Mundtlig og skriftlig matematik og samarbejde.

Det skal I bruge

- Video om Kaninen og Bjørnen.
- Papir og blyant (elever).
- Meterhjul/målehjul/målebånd.
- Evt. cykellygter.

SÅDAN KØRER DU LEKTIONEN

1. Tal sammen om, hvad afstandsbedømmelse er (10 min.):

- Hvad vil det sige at afstandsbedømme?
- Hvorfor er det godt at øve sig i? *(for at kunne bedømme fart, bremselængde, synlighed på afstand, timing ift. afstand og hastighed, mv.)*
- Hvad kan man gøre brug af, når man skal afstandsbedømme? *(fx hvide kantpæle med hvide/gule/røde reflekser – der er typisk 100 meter imellem dem)*

2. Oplæg til opgave – drøftelse i klassen (5 min.):

Tal om kroppen som måleredskab - hvordan man kan bruge sin krop til at vurdere afstande. Tal fx om:

- Hvilke måleredskaber har vi til rådighed bare med vores kroppe? *(højde, fod, skridtlængde, armspænd mv.)*
- Hvor høj er du cirka?
- Hvor langt er et skridt cirka for dig?
- Hvor lang tror du, afstanden er fra fingerspids til fingerspids, når du rækker dine arme ud til siden? *(armspænd)*
- Hvor lang er din fod?

3. Praktisk øvelse i klassen (15 min.):

To og to måler eleverne henholdsvis hinandens højde, fod, armspænd og skridtlængde. De noterer det på hver deres papir.

4. Praktisk øvelse udendørs (inkl. gang t/r) (45 min.):

Gå samlet udenfor til et område svarende til en 11-mandsfodboldbane. Eleverne medbringer papir med målinger fra klassen og blyant. Underviseren medbringer meterhjul/målehjul/målebånd og evt. cykellygter.

- Markér en startlinje i den ene ende af området, som alle eleverne stiller sig bag.
- Første opgave er at gå ud til det punkt, de skønner, er 10 meter væk. De må ikke bruge nogen (kropslige) måleredskaber. Eleverne bliver alle stående på deres valgte punkt.

SÅDAN KØRER DU LEKTIONEN

• FORTSAT

- Herefter måler en udvalgt elev/underviseren 10 meter op og eleverne observerer i fællesskab, hvor tæt eller langt de er fra de 10 meter. De udvælger et kropsligt måleredskab til at måle, hvor tæt på eller langt de er fra de 10 meter.
- Herefter skal eleverne så forsøge at ramme de 10 meter ved at bruge et kropsligt måleredskab og udregne, hvor mange skridt, højder, fod eller armspænd, der skal til for at ramme 10 meter. Hvor tæt er de på denne gang?
- Gentag øvelsen med hhv. 50 og 100 meter.
- I kan overveje at medbringe cykellygter og undersøge, hvor langt væk cykellygten kan ses. Den skal kunne ses 300 meter væk.



5. Opsamling i klassen (15 min.):

- Var det svært at bedømme, hvor langt væk 10, 50 og 100 meter er?
- Gjorde det det nemmere at bruge kroppen til at måle?
- Var nogle kropslige måleredskaber nemmere at bruge end andre?
- Er det svært at vurdere, hvor langt væk 300 meter er, som er den afstand, en cykellygte skal kunne ses på?
 - *Når man køber en godkendt cykellygte, kan man være sikker på, at den kan ses 300 meter væk.*
 - *Skift batterier eller oplad dine cykellygter, hvis de ikke lyser lige så kraftigt som de plejer.*
- Hvordan kan afstandsbedømmelse hjælpe os bløde trafikanter i trafikken?
 - *Vi kan bedre aflæse andre trafikanters adfærd, vurdere og time vores egen adfærd.*

Det er vigtigt at kunne afstandsbedømme i trafikken og bruge den viden sammen med viden om trafikanternes typiske fart og bremselængde for at være sikker i trafikken.

LYS PÅ: Lektion 8

KRYDS & QUIZ

I denne lektion er der mulighed for at arbejde med kryds og tværs, regnespil og kopitegning.

Praktisk

- **Fag:** Særligt relevant for dansk, matematik, færdselslære og understøttende undervisning.
- **Varighed:** 1-2 lektioner (45-90 min.).
- **Forberedelse:**
 - Gør videoen klar til visning.
 - Print diverse elevprint og hjælpeark til underviser.

Det øver I

- Identifikation og brug af fagord.
- Retstavning.
- De fire regnearter.
- Tegning.

Det skal I bruge

- Video om Kaninen og Bjørnen.
- Elevprint med kryds og tværs.
- Hjælpeark til underviser med rigtige svar.
- Regnespillets spilleplade og spørgsmål til felterne.
- Kopitegning med Kaninen.

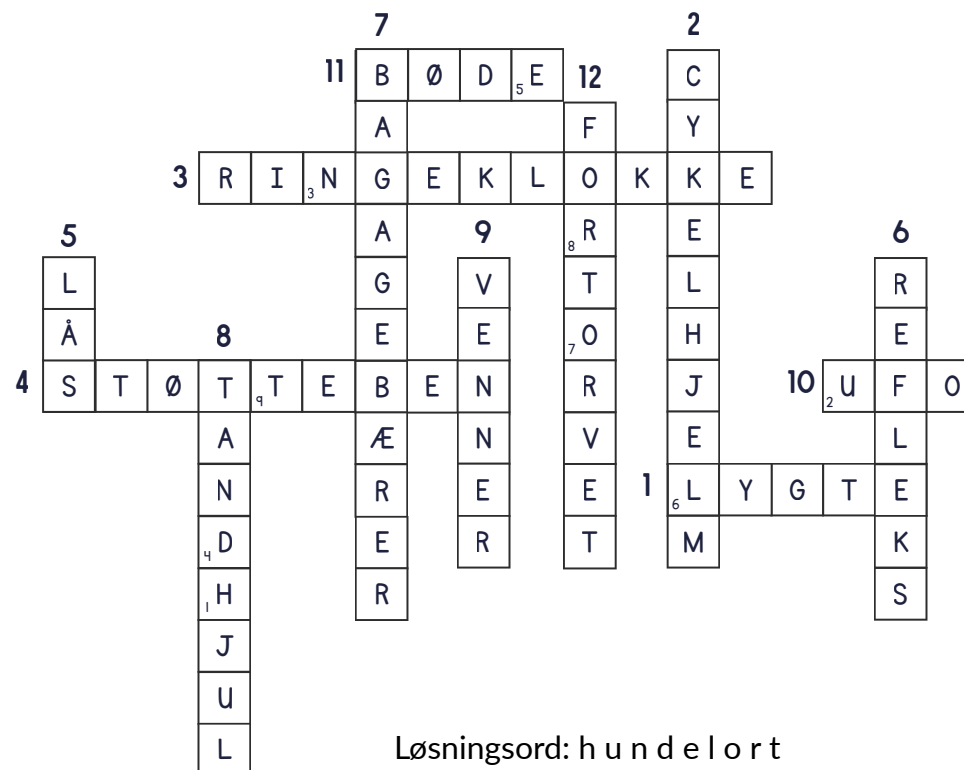


Hjælpeark til underviseren

SPØRGSMÅL, SVAR OG LØSNING

Spørgsmål og svar

1. Hvad skal lyse, når du cykler i mørke? **Lygte**
2. Hvad skal du have på hovedet for at beskytte dig, når du cykler?
Cykelhjel
3. Hvad bruger du på cyklen, når du vil advare andre? **Ringeklokke**
4. Hvad bruger du, så cyklen kan stå op uden at vælte? **Støtteben**
5. Hvad bruger du, for at cyklen ikke bliver stjålet? **Lås**
6. Hvad gør dig synlig i mørket, når lys rammer det? **Refleks**
7. Hvad kan du sætte tasken fast på bag på cyklen? **Bagagebærer**
8. Hvad sidder cykelkæden fast på? **Tandhjul**
9. Hvad er Kaninen og Bjørnen? **Venner**
10. Hvilket køretøj kan du ikke møde på de danske veje? **Ufo**
11. Hvad kan du ikke få for at parkere din cykel et forbudt sted? **Bøde**
12. Hvor skal du køre på dit løbehjul? **Fortovet**



Løsningsord: h u n d e l o r t

ELEVOPGAVE – DEL 1

SPØRGSMÅL TIL KRYDS OG TVÆRS

1. Hvad skal lyse, når du cykler i mørke?
2. Hvad skal du have på hovedet for at beskytte dig, når du cykler?
3. Hvad bruger du på cyklen, når du vil advare andre?
4. Hvad bruger du, så cyklen kan stå op uden at vælte?
5. Hvad bruger du, for at cyklen ikke bliver stjålet?
6. Hvad gør dig synlig i mørket, når lys rammer det?
7. Hvad kan du sætte tasken fast på bag på cyklen?
8. Hvad sidder cykelkæden fast på?
9. Hvad er Kaninen og Bjørnen?
10. Hvilket køretøj kan du ikke møde på de danske veje?
11. Hvad kan du ikke få for at parkere din cykel et forbudt sted?
12. Hvor skal du køre på dit løbehjul?



ELEVOPGAVE – DEL 2

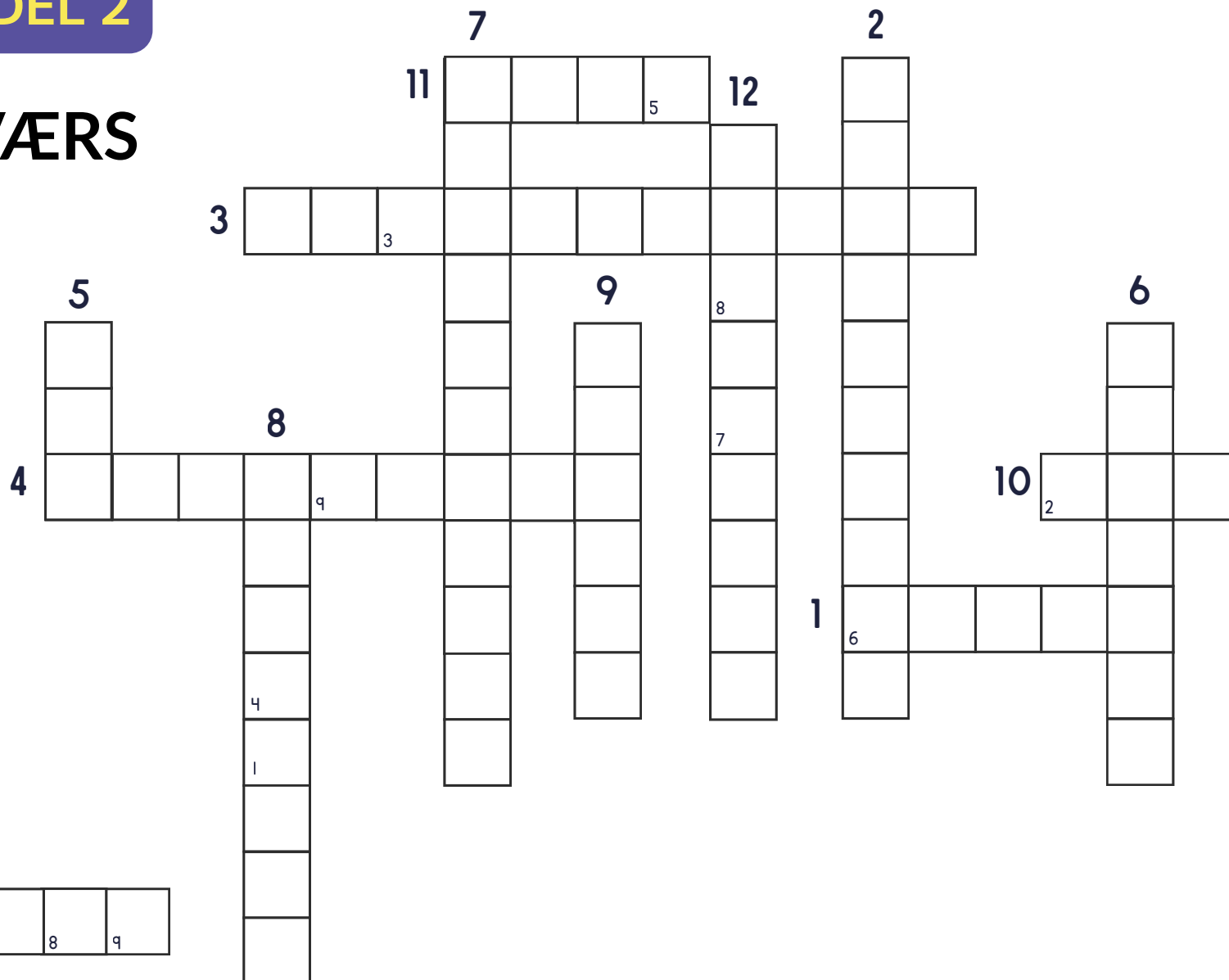
KRYDS OG TVÆRS



Løsningsord:

Hvad er totalt klamt at træde i på vej til skole?

1	2	3	4	5	6	7	8	9
---	---	---	---	---	---	---	---	---



LYS
PA

Bjørnens og Kaninens regnespil



Instruktion

Hvilket hold kommer først i mål?

Spil 2 mod 2 eller flere. Hjælp hinanden med at løse opgaverne.

Brug eventuelt papir til udregningerne.

Brug fx jeres viskelæder som brik. Slå på skift med terningen.



Ryk det antal felter frem som terningen viser.

Løs opgaven på det felt, du er landet på.

✓ Rigtigt svar. Bliv stående.

✗ Forkert svar. Ryk 4 felter tilbage og gør ikke mere.

Spørgsmål til felterne

1. Det er for dårligt et slag. Slå igen!
2. $3 * 5 = ?$
3. Du er landet på enhjørningens gyldne hestepære – ryk til felt 10 og løs opgaven.
4. $10,5 - 7,2 = ?$
5. $4 * X = 12$
Hvad er X?
6. Bjørnen har glemt sin hjelm, vent en omgang!
7. $98 - 23 = ?$
8. Skynd dig to felter frem og løs opgaven, så du kan vise betjenten, at du har styr på cyklen!
9. $14 + 64 = ?$
10. $24 : 6 = ?$
11. Du har glemt din refleks. Vent en omgang
12. $22 + 4 + 19 = ?$
13. Du er landet på Sortepervej 13
Ryk tilbage til start
14. Fluen i sin bil har ikke set dig. Ryk tilbage til start og få lygterne på!
15. $1567 * 0 = ?$
16. Der bliver delt gratis reflekser ud på felt 19. Skyld dig derhen og løs opgaven!
17. $79 - 6,2 = ?$
18. $45 - 7 = ?$
19. $64 : 8 = ?$
20. $10 - 22 = ?$
21. Kaninen har glemt sin hjelm – vent en omgang.
22. Du har glemt baglygten – ryk 4 felter tilbage og løs opgaven.
23. $37 - 12 = ?$
24. $7 * 4 = ?$
25. $140 - 60 = ?$
26. $21 - 15 = ?$
27. Du har viklet julelyskæder på din cykel og vælter. Ryk til felt 21
28. $32 + 24 = ?$
29. $26 - 22 + 3 = ?$
30. Du er landet på enhjørningens gyldne hestepære – ryk til felt 37 og løs opgaven.
31. $41 - 32 = ?$
32. $9 * 6 = ?$
33. $8 * 7 = ?$
34. $8 : 2 = ?$
35. Du møder Kaninen som ikke kan regne ud, hvor længe lygterne skal være tændt. Vent en omgang!
36. $76 - 49 = ?$
37. Du får fat i nogle fede reflekser og kan rykke til felt 43 og løse opgaven.
38. $12 * 0 = ?$
39. $52 - 29 = ?$
40. Du punkterer på din cykel, men har selvfølgelig pumpen med. Ryk til felt 45 og løs opgaven.
41. $12 * 3 = ?$
42. Nej nej nej - det bliver pludselig mørkt. Ryk til felt 30!
43. $4 * 0 + 2 = ?$
44. $125 + 872 = ?$
45. $8,2 - 4,1 = ?$
46. $99 - 93 + 3 = ?$
47. $3 * X = 9$
Hvad er X?
48. Du begynder at kunne lugte målstregen. Nej, det er vist gorgonzola. Ryk til felt 43 og løs opgaven!
49. Du har glemt baglygten – ryk 4 felter tilbage og løs opgaven.
50. $15 : 3 = ?$
51. $4 : 4 = ?$
52. $24 : 6 = ?$
53. $12 : 3 = ?$
54. Din cykel har fart på. Ryk tre felter frem.
55. $16 : 4 = ?$
56. Du har tabt din håndgrill på felt 47. Ryk tilbage efter den og løs opgaven!
57. Du laver et hurtigt cykeltjek - Alt spiller! r
Ryk 2 felter frem.
58. $10 : 5 = ?$
59. Det er lygtetændings-tid. Tænd lygterne. Ryk frem til felt 61 og løs opgaven!
60. $12 : 12 = ?$
61. $32 : 8 = ?$
62. Du finder en refleks-vest. Og med den på, kan du stryge lige i mål. Tillykke!
63. $42 : 7 = ?$
64. Sådan! Godt regnet! Ryk du bare helt i mål!

LYS
PA



DESIGN

EN FED HJELM TIL KANINEN



LYS PÅ: Lektion 9

HEY - HVAD HAR DU LÆRT?

I denne lektion samler klassen op på alt det, de har arbejdet med i løbet af LYS PÅ, blandt andet med en quiz.

Praktisk

- **Fag:** Særligt relevant for dansk, færdselslære og understøttende undervisning.
- **Varighed:** 1 lektion (45 min.).
- **Forberedelse:**
 - Gør videoen klar til visning.
 - Print elevquiz og hjælpeark til underviseren.

Det øver I

- Repetition, formidling og refleksion.

Det skal I bruge

- Video om Kaninen og Bjørnen.
- Elevquiz.
- Hjælpeark til underviser med rigtige svar.



SÅDAN KØRER DU LEKTIONEN

1. Introduktion (5 min.):

Start lektionen med at tale om, hvad Kaninen og Bjørnen i løbet af november har introduceret klassen for. Hvad kan eleverne huske og hvad har eleverne bidt særligt mærke i?

2. Quiz og byt (20 min.):

Eleverne skal individuelt skrive et spørgsmål relateret til LYS PÅ ned på et stykke papir. De skal også skrive svaret.

Eksempel:

Spørgsmål: Hvilken farve skal en baglygte have? Svar: Rød.

Spørgsmål: Hvor mange kaniner sad på bagsædet i VR-brille-bilen?
Svar: 2.

Herefter skal eleverne ud på gulvet og gå rundt imellem hinanden, med hvert deres spørgsmål og svar. Når underviseren siger: "Quiz og byt", skal eleverne finde en makker:

- Elev A stiller elev B sit spørgsmål, og vedkommende forsøger at svare. Elev A hjælper eller roser.
- Elev B stiller herefter sit spørgsmål og elev A svarer.
- Eleverne bytter herefter papir og går igen imellem hinanden indtil underviseren siger: "Quiz og byt".
- Eleverne gentager øvelsen med en ny makker og deres nye spørgsmål.
- Øvelsen gentages indtil underviseren vurderer, at alle elever har prøvet et passende antal gange.



SÅDAN KØRER DU LEKTIONEN

- FORTSAT

3. Elevquiz: Har I bedre styr på tingene end Kaninen og Bjørnen? (10 min.):

Udlever quizzen (se elev-quiz til print), som løses i makkerpar. (5 min.).

Eleverne hviler sammen og bliver enige om det svar, de tror er korrekt.

5 min.: Underviseren gennemgår svar med eleverne. Brug hjælpearket til underviser med svar og forklaringer.

4. Evaluering af LYS PÅ (10 min):

Kaninen og Bjørnen er klar igen næste år til de nye 3. klasser. Men de vil gerne vide, om de skal gøre noget anderledes og om I har ideer til noget, der kunne være sjovt at sætte fokus på.

Tal om det i klassen, nedskriv elevernes pointer og skriv det ind i evalueringsskemaet, som du vil modtage på mail i slutningen af november.



QUIZ: HAR I BEDRE STYR PÅ DET END KANINEN OG BJØRNEN?

- 1 Kaninen kan finde på at tænde håndgrillen på styret, for at blive synlig. Men hvordan er reglerne egentlig? Skal du kun tænde dine cykellygter, hvis du synes, det ser sejt ud?

a Ja **b** Nej

Nej. Man skal have lys på, når det er mørkt, tåget, regner eller sner. Lygtetændingstid: Lygterne skal være tændt fra solnedgang til solopgang og i dårligt vejr.

- 2 Kaninen og Bjørnen tror de har regnet den ud. Der skal bare sættes nok lys på cyklen, som ikke går ud hvis det blæser. Men det er ikke helt rigtigt. Hvilken farve lys skal der være foran på din cykel?

Vælg to farver:

a Blå **b** Hvid **c** Gul **d** Grøn

Hvid eller gul. Din cykel skal have mindst én forlygte som lyser med hvidt/gult lys.

- 3 Bjørnen har regnet ud, at dens hvide cykellygte blinker 498.674 gange i timen. Må forlygten blinke, hvis den lyser hvidt?

a Ja **b** Nej

Ja, forlygten må blinke, hvis den lyser hvidt, men ikke hvis den lyser gult. Både for- og baglygten skal kunne lyse i 5 timer, så husk at lade dine lygter op.

- 4 Kaninen og Bjørnen har fundet ud af, at det er vigtigt at blive set i trafikken. Men de har glemt, hvor mange meter væk bilisterne skal kunne se deres cykellygter.

a 50 meter **b** 100 meter **c** 300 meter

300 meter

- 5 Bjørnen er overbevist om, at den gerne må holde cykellygten i hånden, imens den cykler. Men er det nu helt rigtigt?

a Ja **b** Nej

Nej. Lygter skal sidde fast på cyklen.



HJÆLPEARK TIL UNDERVISEREN

• FORTSAT



- 6 Enhjørningen fra introen kan lave hestepærer som måske lyser op i mørket, hvis man ser den bagfra. Men hvilken farve skal refleksen bag på en cykel have?

a Grøn **b** Rød **c** Hvid

Rød

- 7 Kaninen og Bjørnen har besluttet, at de selv må bestemme, om de vil have reflekser i hjulene. Er det noget, de bare selv kan bestemme?

a Ja, det må man selv bestemme **b** Nej, det er der regler for

Nej, det er der regler for.

- 8 Det er endelig gået op for Kaninen og Bjørnen, at det ikke er helt lige meget, hvordan man placerer sine lygter. Hvilken retning skal forlygten lyse?

a Fremad og op i luften **b** Fremad og lidt ned **c** Lige i hovedet på din modkørende

Fremad og lidt ned

- 9 Bjørnen elsker 'bling' 'bling'. Men må lyset bag på cyklen blinke?

a Ja **b** Nej

Ja. Men det skal blinke hurtigt med mindst 120 blink i minuttet.

Læs mere:

cyklistforbundet.dk/alt-om-cykling/guides/den-store-lygteguide

